

## L'art de mentir. Una història del fake.

Publicat per [Interacció](#) [1] el 02/04/2019 - 08:32 | Última modificació: 02/04/2019 - 09:32



[Jorge Luis Marzo](#) [2] | [Cátedra](#) [3]

**Veritat o mentida?** [4] La veritat és que la mentida forma part de la nostra quotidianitat. Cada dia més, sigui a través de les **'fake news'** [5] o **'deep fake'** [6] que es troben a l'ordre del dia, generant realitats paral·leles o bé sigui amb milers d'artificis que ens transporten a realitats inventades. En plena era de la postveritat, mitges veritats i ficcions ens dificulten la possibilitat de seguir el relat d'una suposada realitat comuna.

Avui, qualsevol persona amb una eina de comunicació pot generar continguts, notícies i opinions que recorrin i es multipliquin pel món en pocs minuts. Tant se val si aquesta idea o contingut té cap fonament o és fruit de la creativitat, es mostra com un fet real i corre com la pólvora. Això sí, sempre ho podem contrastar.

Malgrat tot, el falseig de notícies potser sigui més accessible, però no és res de nou. Al pròleg, [Joan Fontcuberta](#) [7] cita **'Looking back on the Spanish War'** [8] de George Orwell on relata la seva experiència durant la Guerra Civil: "... por primera vez, vi periódicos cuya relación no guardaban la menor relación con los hechos, ni siquiera la mínima relación que se espera de una mentira normal y corriente."

**En un tiempo de engaño universal, decir la verdad es un acto revolucionario."**

George Orwell

Serà sens dubte un dels reptes futurs cada cop més present, l'haver de destriar què pot ser veritat o no. Certament, [la mentida forma part de l'ADN de l'ésser humà](#) [9], de la mateixa manera que les seves representacions. **Què son les arts sinó la generació d'una falsa realitat? Un fake** [10], **que no és del tot veritat ni mentida**. De fet, la història de l'art és plena d'enganys, del trompe-l'oeil a l'Op Art passant per l'audiovisual, obviant [falsificacions](#) [11] i [reproduccions](#) [12] és clar, que son el fake més conscient.

L'art pot resultar de la **necessitat de generar contra-representacions a una realitat imposada**, com exposa María Ruido a [Humanitats en acció](#) [13], publicat a Interacció. Ja sigui una pintura rupestre, el fantasma de Plató o les ulleres de RV que ens col·loquem davant els ulls, la imatge sovint és la més mentidera de les representacions, que sòl partir d'una realitat alterada o manipulada a consciència.

**Així, 'La competencia de lo falso. Una historia del fake** [14] narra la història del fake, des de la imatge com



**a artífici i simulacre fins a els límits entre el fake i la falsificació en el món de l'art.** També en els darrers capítols, l'autor desenvolupa idees com **la postveritat i l'art de la veritat en l'era de la postproducció** o les formes que pren **l'estètica del fake o de la paròdia.**

No és un fake, podeu tenir entre mans aquesta anàlisi dels **límits entre la veracitat i el fake**, entre el món de ciències i acadèmies i el món de l'art i la ficció. De la mateixa manera que tot pot ser art, tothom pot ser artista. **'Desaparecidos los públicos, surgen lo usuarios'** que diu [Jorge Luis Marzo](#) [15], **els usuaris** que viuen l'experiència i no necessiten mediació, perquè son més que espectadors, **son acció i participen de la generació de contra-representacions de la realitat.**

Representacions que com la que es reproduïx a la portada, sigui mitja veritat o mitja mentida, s'ho creguin més o no, el que és segur és que no deixa indiferent a ningú:

[No Fun](#) [16] from [Eva and Franco Mattes](#) [17] on [Vimeo](#) [18].

Podeu consultar aquest [llibre](#) [14] al [Centre d'Informació i Documentació](#) [19]

[Inicieu sessió](#) [20] o [registreu-vos](#) [21] per enviar comentaris

**Etiquetes:** arts plàstiques i visuals

**Etiquetes:** història

**Etiquetes:** història de l'art

**Etiquetes:** gestió

**Etiquetes:** postveritat

- [22]

**URL d'origen:** <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/historia-fake>

#### **Enllaços:**

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=an:%221886%22>

[3] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=Provider:C%C3%A1tedra,%20>

[4] <https://www.youtube.com/watch?v=WeGuSxzaET4>

[5] <https://xnet-x.net/informe-fake-news-desinformacion/>

[6] <http://www.elcritic.cat/blogs/espai-critic/2018/06/03/la-nova-era-de-les-fake-news-les-deep-fakes/>

[7] <https://www.fontcuberta.com/>

[8] [http://orwell.ru/library/essays/Spanish\\_War/english/esw\\_1](http://orwell.ru/library/essays/Spanish_War/english/esw_1)

[9] <https://www.nationalgeographic.com/magazine/2017/06/lying-hoax-false-fibs-science/>

[10] <https://www.ivam.es/es/publicaciones/fake-no-es-veritat-no-es-mentida/>

[11] <https://aeon.co/essays/is-there-a-place-for-fakery-in-art-galleries-and-museums>

[12] <https://theculturetrip.com/europe/articles/can-art-reproductions-preserve-culture-these-museums-think-so/>

[13] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/reaccionar-les-humanitats>

[14] [https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-](https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=46094&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20fake)

[detail.pl?biblionumber=46094&query\\_desc=kw%2Cwrdl%3A%20fake](https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=46094&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20fake)

[15] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?idx=au&q=Jorge+Luis+marzo>

[16] <https://vimeo.com/11467722>



- [17] <https://vimeo.com/mattes>
- [18] <https://vimeo.com>
- [19] <http://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>
- [20] <https://interaccio.diba.cat/>
- [21] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [22] <https://interaccio.diba.cat/node/7924>